

Leila Ritatörmä

TARINA METSÄNVÄESTÄ

Tanssiteos paikallisuuden ilmentäjänä

TARINA METSÄNVÄESTÄ
Tanssiteos paikallisuuden ilmentäjänä

Leila Ritatörmä
Opinnäytetyö
Syksy 2013
Tanssinopettajan koulutusohjelma
Oulun seudun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun seudun ammattikorkeakoulu
Tanssinopettajan koulutusohjelma, kansantanssin suuntautumisvaihtoehto

---

Tekijä: Leila Ritatörmä

Opinnäytetyön nimi: Tarina metsänväestä - Tanssiteos paikallisuuden
ilmentäjänä

Työn ohjaajat: Niina Susan Vahtola ja Petri Hoppu

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Syksy 2013

Sivumäärä: 27

Opinnäytetyöni on taiteellisenä tilaustyönä tehty ulkoilmateos Sodankylään Jutarinki ry:lle. Heidän puheenjohtaja Riina Lindberg tilasi työn toiveena, että se pohjautuu paikalliseen kulttuuriperimään. Tapahtumapaikka oli ennalta määrätty, kuten myös teoksen ulkoinen muoto. Sain tehtäväksi tuottaa käsikirjoituksen sekä huolehtia sen ohjauksesta ja tanssikohtausten koreografioista.

Tavoitteeni oli luoda ulkoilmateos, joka soveltuisi Jutaringin tanssinharrastajille ja Lapin Urheiluopiston tanssialan perustutkinnon opiskelijoille. Taiteellisen opinnäytetyön ensiesityksen tuli olla joulukuussa 2011 ja sen toivottiin olevan toistettavissa useampana vuonna.

Tämä kirjallinen raportti on toinen osa taiteellista opinnäytetyötäni. Taiteellinen osa toteutettiin yhteistyössä Jutarinki ry:n ja Lapin Urheiluopiston tanssialan perustutkinnon kanssa. Tässä raportissa käsittelen taiteellisen opinnäytetyöni tekoprosessia ja lopputulosta. Työtä varten tutustuin käsitteisiin identiteetti, paikallinen identiteetti ja paikan merkitys.

Taiteellinen opinnäytetyö onnistui vastaamaan sille asetettuja tavoitteita. Lopputuloksena oli Tarina metsänväestä -ulkoilmateos, jota on esitetty joulukuussa 2011 ja 2012. Lisäksi vuoden 2013 Tarina metsänväestä on parhaillaan uuden lämmityksen alla. Teoksen toistettavuudessa onnistuttiin, ja oman kulttuuriperimän käyttö kantavana teemana oli toimiva ratkaisu. Yhteistyö Lapin Urheiluopiston kanssa oli antoisaa ja toi teokseen tanssillista syvyyttä.

Matkailulle suunnattuna kulttuurituotteena teos ei ole saavuttanut sille asetettuja yleisömääriä. Markkinoinnin lisääminen omatoimimatkailejoille sekä paikallisille matkailuyrittäjille on tarpeen, jos teokselle asetetut yleisötavoitteet halutaan saavuttaa.

Asiasanat: Identiteetti, paikka, ulkoilmateos, kulttuurituote, matkailu

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in Dance Teacher Education, Option of Folk Dance

---

Author: Leila Ritatörmä

Title of thesis: Story of the Forest Inhabitants

Supervisors: Niina Susan Vahtola and Petri Hoppu

Term and year when the thesis was submitted: Autumn 2013

Number of pages: 27

My thesis was to make an outdoor performance for Jutarinki Youth Association in Sodankylä. Their president Riina Lindberg wanted it to base in local cultural heritage. The venue was determined in advance as was its form. My job was to create the script, act as a director and as choreographer.

My goal was to create an outdoor performance that would fit the students of Jutarinki Youth Association and the students of Santasport Institute Fundamental Vocational Education the First Degree in Dance. The premier of the artistic thesis was supposed to be in December 2011 and the performance was hoped to be repeatable years to come.

This study is a second part of my artistic thesis. The artistic part of the thesis was executed in cooperation with the students of Jutarinki Youth Association and the students of Santasport Institute Fundamental Vocational Education the First Degree in Dance. In this study I open the process and results. In this study I introduce following terms: identity, local identity and the meaning of place.

Given goals were achieved. The result was an outdoor performance named The Story of the Forest Inhabitants and it has been performed in December 2011 and 2012. Currently it's under construction for December 2013. Repeatability of the performance was successfully achieved and the local cultural heritage as a theme worked brilliantly. Cooperation with the Santasport Institution was fruitful and it gave depth to the movement of the performance.

As a cultural product designed for tourism the performance has not achieved the amount of audience as it was hoped. The marketing of the performance should be addressed more forcefully if we want to reach more audience.

Keywords: Identity, local identity, the meaning of place, cultural product, tourism

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 TEOKSEN LÄHTÖKOHDAT	7
3 KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY	9
3.1 Identiteetti	9
3.2 Paikka	10
4 TEKOPROSESSI	12
4.1 Sattumaa vai johdatusta	12
4.2 Työryhmä	14
4.3 Puvustus	14
4.4 Musiikki ja äänentoisto	15
4.5 Tila ja valaistus	16
5 TARINA METSÄNVÄESTÄ	17
5.1 Metsänneidot	17
5.2 Rakkaus	18
5.3 Maahiset	19
5.4 Kotiinpaluu	20
5.5 Kota	21
6 TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET	22
7 POHDINTA	24
8 LÄHTEET	26

1 JOHDANTO

Sain upean tilaisuuden tehdä taiteellisena opinnäytetyönä ulkoilmateoksen Luostolle, joka sijaitsee Sodankylän kunnassa noin 130 kilometriä Rovaniemeltä pohjoiseen. Tanssijoina toimivat Jutarinki ry:n harrastajat sekä Lapin Urheilupuiston tanssialan perustutkinnon opiskelijat. Teosta määritteli heti alusta alkaen valmiiksi valittu paikka ja toive omasta kulttuuriperimästä kumpuavasta sisällöstä. Osallistuin syksyllä 2011 kurssille Teemoja matkailuun- elämyksiä kulttuuriperinteestä, jossa teos sai sisällöllisen muotonsa. Kurssin kautta aihe kirkastui ja suomalainen muinaisusko hahmoineen valikoitui taiteellisen lopputyöni kantavaksi teemaksi. Yksi teoksen lähtökohdista oli, että siitä tulee kulttuurituote matkailun käyttöön. Olen ollut harrastajana mukana useamman kerran erilaisissa ulkoilmateoksissa Rovaniemen seudulla ja pidin haastetta hyvin mieleisenä. Raameja annetulle tilaukselle avaan luvussa kaksi, Teoksen lähtökohdat.

Tässä kirjallisessa raportissa avaan ja tarkastelen teosta. En siis yritä luoda käsikirjaa siitä, kuinka ulkoilmateoksia tehdään. Tätä työtä varten olen tutustunut työni kannalta merkityksellisiin käsitteisiin: identiteetti, paikallinen identiteetti ja paikan merkitys. Näitä käsitteitä olen avannut luvussa kolme.

Luvussa neljä avaan, kuinka teoksen koostaminen puvustuksineen, musiikkineen ja valaistuksineen tapahtui. Ulkoilmateosta tehtäessä pitää ottaa huomioon samat asiat kuin lavalle tehtäessä, mutta vain hieman eri näkökulmasta. Sääolot ovat yksi huomioon otettava seikka, josta ei sisällä ollessa tarvitse huolehtia. Äänentoiston pitää kestää pakkasta ja puvustuksen lämmittää tanssijoita. Myös valon ja lumen määrä vaikuttaa värivalintoihin.

Viidennessä luvussa kuvailen teosta yksityiskohtaisemmin ja avaan tekemiäni valintoja taiteellisentyön edetessä. Lopussa esittelen prosessin kautta syntyneet tulokset ja johtopäätökset peilaten niitä omaan kokemukseeni ja kirjallisuuteen.

2 TEOKSEN LÄHTÖKOHDAT

Syksyllä 2011 aloitin työharjoittelun Sodankylässä. Harjoittelupaikkana toimi Jutarinki Ry, joka on suomalaisen kansantanssin nuorisoseura. Työkuvaani kuului luonnollisesti tanssituntien pito nuorisoseuran ryhmille, mutta minulta tilattiin myös tanssiteos. Jutaringillä on jokavuotinen perinne järjestää joulukuussa ulkoilmaesitys Luostolla yhteistyössä Lapin Urheiluopiston tanssinopiskelijoiden kanssa.

Riina Lindberg, Jutaringin puheenjohtaja, sanoi teosta tilatessaan, että hän toivoisi sen edustavan paikallista kulttuuria. Hän painotti sitä, kuinka nämä nykyaikaiset tontut ja joulupukit eivät kuuluneet alun perin heidän perinteeseensä. Amerikkalaishenkisten tonttujen ja joulupukin koettiin olevan kulttuurisesti väärässä paikassa (Malkki 2012, 26). Toinen toivomus oli, että esitys olisi toistettavissa seuraavana vuonna ja että sitä voitaisiin kehittää eteenpäin. Samaan aikaan Luostolla oli tarjolla mielenkiintoinen kurssi: Teemoja matkailuun - elämyksiä kulttuuriperinteestä. Sen aikana tutustuttaisiin suomalaiseen muinaisuskoon, dramaturgiaan ja koreografian keinoihin. Kurssin aikana koostettaisiin teos, joka käsikirjoitettaisiin ja toteutettaisiin liikkeen ja äänen keinoin. Päätin osallistua kurssille, ja se päätös osoittautui erinomaiseksi.

Lähtökohtani teoksen tekemiselle olivat siis paikallisuus ja suomalainen kansantanssi. Kansantanssi luonnollisesti sen vuoksi, että Jutarinki Ry on suomalaisen kansantanssin nuorisoseura ja heidän tanssikulttuurinsa on sen mukainen. Sain Riina Lindbergiltä muutamia todella selkeitä raameja, joiden sisällä toimia ja jotka tulisi ottaa huomioon jo suunnitteluvaiheessa: paikka, vuodenaika, valaistus, toistettavuus ja tanssijat. Halusin luoda teoksen, jolla on konkreettiset juuret tekijöittensä historiassa ja joka olisi heille mieleinen esittää. Halusin myös ottaa huomioon tilauksessa esitetyt toiveet. Näistä aineksista syntyi kulttuurituote pohjoisen matkailun käyttöön.

Olen kansantanssin harrastusvuosinani saanut olla osana luonnossa järjestettävissä esityksissä lukemattomia kertoja. Olen saanut mahdollisuuden ottaa osaa pariin ulkoilmateokseen myös tanssijakoulutuksessa ollessani. Olen pitä-

nyt luontoon sijoittuvista esityksistä todella paljon, jo silloin pikkutyttönä. Kaikki nuo ulkoilmateokset ovat olleet kytköksissä paikkaan ja sen kulttuuriin. Ne olivat jotain erilaista verrattuna siihen, mitä normaalisti teimme tanssitunneilla. Nyt pääsin ensimmäistä kertaa itse luomaan teosta ulos luontoon. Tässä työssäni jäsenän ja avaan tanssiteoksen keinoja paikallisuuden todentekijänä.

3 KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

3.1 Identiteetti

Identiteetti on käsitteenä monimerkityksinen ja moniulotteinen (Lehtonen 1997, 23-33). Sille ei ole yhtä ainoaa oikeaa määritelmää. Identiteetillä tarkoitetaan eri asioita psykologisessa kirjallisuudessa kuin etnologiassa, filosofiassa tai yhteiskuntatieteissä (Kaunismaa 1997, 39). Identiteettiä käsitellessä törmää väistämättä rinnakkaisiin käsitteisiin; minä, itse, minäkuva, henkilöllisyys, minuus. Pyrin käsittelemään identiteetin käsitettä työni kannalta mielekkäistä perspektiiveistä.

Identiteetintutkimus on erotellut neljä eri identiteetin osaa. Julkinen identiteetti tarkoittaa sitä, miten yksilö näyttäytyy muille. Sosiaalinen identiteetti tarkoittaa yksilön käsitystä siitä, miten muut näkevät hänet. Itseidentiteetti on yksilön näkemys omasta itsestä. Persoonallinen identiteetti on yksilön näkemys omasta erityislaatuisuudestaan eli siitä, mikä tekee hänestä ainutkertaisen verrattuna muihin. (Aro 1999, 178.) Ihmisellä on monta yhtäaikaista ja päällekkäistä identiteettiä. Nykyisin identiteetti mielletään elämän mittaisen rakentamisen ja purkamisen prosessiksi. "Identiteetit ovat ajallisia prosesseja, joissa mennyt, nykyinen ja tuleva ovat läsnä yhtä aikaa." (Miettunen 2001, 17).

Kansallinen identiteetti voi olla hyvin moninainen, kun otetaan huomioon ihmisten yksilöllisyys. Se vaihtelee yksilöstä toiseen, koska se perustuu kyseisen yksilön kokemuksiin ja historiaan. "Kansallinen identiteetti muodostuu niistä käsityksistä ja mielikuvista, joita yksilö liittää itseensä tietyn kansakunnan jäsenenä." (Lehtonen 1997, 23-33.) Yhteisiä tekijöitä täytyy kuitenkin löytyä; eihän kyse olisi muuten koko kansaa koskevasta identiteetistä. Kansallinen identiteetti perustuu käsitteisiin "me" ja "muut", jotka viittaavat käsityksiimme itsestämme erilaisina kuin ihmiset muissa maissa. Valtion rajat ovat yksi "meitä" yhdistävä tekijä, kuten myös yhteinen kieli, tavat ja arvot. Antti-Ville Kärjä (2005, 73) yhdistää kotimaan ja kulttuurin toisiinsa erottamattomina. Kärjän mukaan, kun puhutaan kollektiivisesta eli kansallisesta identiteetistä, puhutaan myös kulttuuri-

sesta identiteetistä. Olen luonut teoksen käsikirjoituksen suomalaisen muinaisuskon hahmojen inspiroimana. Tämän teoksen kautta pääsin kosketuksiin yhteen meitä suomalaisia muista maista erottavista asioista. Esimerkiksi kreikkalaisilta löytyy oma mytologiansa eri jumaliseen, sankareineen ja taruolentoinen. Meidän mytologiastamme löytyvät muun muassa Tapio, Ahti ja Ilmarinen sekä haltijat (Haavio 1967, 287). Haltijoiden on ajateltu olevan paikkojen vartijoita ja kaikilla paikoilla on ollut oma haltijansa. Vedestä löytyy Näkki ja Hiiden väki, vuorista vuoren väki, maan alta maahiset ja metsästä metsän haltijat (Ranta 1996, 5). Kaikki nämä hahmot ovat osa meidän kulttuurista identiteettiämme.

3.2 Paikka

Vuorovaikutusmallin mukaan identiteetti on kelluva ja muuttuva käsite, joka muovautuu jatkuvasti kanssakäymisessä muiden ihmisten kanssa. Ihminen syntyy ajelehtimaan kaikesta irrallaan. Jatkuvuuden ja pysyvyyden etsintä vie katsomaan taaksepäin historiaan. Mitä on ollut ennen minua? Missä ovat juureni? Ankkuroimme itsemme kiinni johonkin paikkaan ja aikaan.

Liisa Malkki (2012, 31) esittää, että ihmisen ja paikan välistä yhteyttä ilmaistaan yleensä kasvitieteellisin metaforin. Ihmiset itse ajattelevat olevansa juurtuneita, ja se luo vahvan osan heidän identiteetistään. Puun juuret, jotka läpäisevät maan pinnan ja leviävät maan alla, pitävät meidät kiinni ajassa ja paikassa. Ne luovat kuuluvuuden tunnetta. Pertti Sillanpää muovaa ajatuksen niin, että tarvitsemme paikkaa maailman hahmottamiseen. Sillanpään mukaan paikkakokemukset rakentavat yksilön minuutta ja kaikki tärkeät muistomme ja kokemuksemme liittyvät paikkoihin. Ilman näitä sidoksia aikaan ja paikkaan minuutemme olisi vaarassa hajota. (Sillanpää 2011, 112).

Taideteoksia tarkasteltaessa voidaan löytää kolme erilaista taiteen ja ympäristön välistä suhdeluokkaa. Taideteos voi olla paikkaa hallitseva, paikalle ominainen tai paikan määrittelemä. Paikkaa hallitsevat teokset on tehty esimerkiksi studioissa ilman suhdetta paikkaan. Näitä ovat esimerkiksi muistomerkit ja pat-saat. Paikalle ominaisen teoksen suunnittelussa on jo otettu huomioon mitta-

suhteet, materiaalit ja niiden sopivuus. Paikan määrittelemässä eli paikkasidonnaisessa taiteessa teoksen syntyprosessiin kuuluu monipuolinen paikan tutkiminen, tutustuminen sen historiaan ja tarinoihin. (Jokela 1995, 27.) Koen, että tekemäni teos edustaa paikkasidonnaista taidetta, koska se on toteutettu paikan ehdoilla. Ympäristöä ei ole muutettu tai vahingoitettu. On toimittu sen ehdoilla.

4 TEKOPROSESSI

4.1 Sattumaa vai johdatusta

Samaan aikaan kun aloitin opinnäytetyöni taiteellisen osan työstämisen, tarjottiin hyvin mielenkiintoista kurssia Luostolla. Rovaniemen koulutuskuntayhtymä oli mukana Matkailun sateenkaari -hankkeessa, jonka tarkoitus oli luoda tutkinonosia tai kurssikokonaisuuksia, jotka liittyivät matkailuun. Syksyllä 2011 Rovaniemen koulutuskuntayhtymä yhteistyössä Lapin Urheiluopiston kanssa, koeajoi pilottikoulutuksia Luostolla nimellä Teemoja matkailuun- elämyksiä kulttuuriperinteestä. Kurssin perusajatuksena oli valmistaa kulttuurituotteita matkailun käyttöön. Nämä tuotteet valmistettaisiin kurssin aikana, joka koostui kolmesta eri lähijaksosta. Pääsin kurssin aikana tutustumaan suomalaiseen muinaisuskon, loin teokselle käsikirjoituksen ja koreografioin käsikirjoituksen kohtausten tanssit.

Ensimmäisellä lähijaksolla Perinne ja Tarina, 3. - 4.9.2011, kouluttajana toimi Tapani Niemi. Hän luennoi suomalaisten muinaisuskosta ja tarinan kerronnasta. Hänen opastuksellaan sepitimme pieniä tarinoita luentojen aikana, ja tuolloin ensimmäinen teoksen käsikirjoituksen siemen laitettiin itämään. Kotitehtäväksi ennen seuraava lähijaksoa tuli tutustua valitsemaansa muinaisuskon hahmoon eri lähteistä ja sepittää pieni tarina. Minä valitsin maahiset ajatellen niiden sopivuutta teini-ikäiselle tanssiryhmälle.

Samalla, kun tutustuin maahisiin kirjallisuudessa, silmäilin myös muita hahmoja. Pidin koko ajan mielessä, mikä hahmoista sopisi teokseen, ja mitkä hahmot voisivat olla kanssakäymisessä keskenään. Kaksi muuta hahmoa kiinnittivät huomioni: metsänneidot (Simonsuuri 1999, 374-385) ja vesihiisi eli näkki (Virtanen 1988, 275). Minun oli helppo nähdä niiden sijoittuminen tarinaan. Metsänneidot olivat minulle uusi tuttavuus, ja heistä löytämäni kuvaus oli jo tarina itsessään (Ranta 1996, 48-49). Tarinan kulku alkoi hahmottua melko nopeasti ja sitä vahvasti käynti esityspaikalla, Ahvenlammella. Loin kohtausten raameja muutamilla lauseilla paperille.

Minua kiehtoivat erityisesti maahisten ja ihmisten raportoidut kohtaamiset, eritoten ihmisten keino lunastaa maahisen omaisuutta (Enges 1991, 100) ja jopa maahinen itse. Kaikki lähteet kertoivat eri variaatioita maahisten ja ihmisten kohtaamisesta. Tekstejä lukiessani minulle alkoi käydä selväksi, että päähahmo olisi ihminen ja että häntä seurattaisiin läpi teoksen. Ihmisen eteen tuotaisiin esiteitä ja seurattaisiin, kuinka hän niistä selviää. Halusin rakkaustarinan, ja sen vuoksi toiseksi pääosan esittäjäksi nousi maahisen tytär.

Luentoja ja käytännön harjoitteita dramaturgian perusteista käytiin Liisa Penttilän opastuksella toisella lähijaksolla, 20. - 21.10.2011. Opiskelimme Aristoteleen draaman kaarta ja tutkimme tuttujen satujen merkityksiä, suoria ja piiloisia. Tehtävänantona tälle toiselle lähijaksolle oli tuoda mukana tarina, joka pohjautui paikalliseen tai lappilaiseen kulttuuriperinteeseen. Tuota tarinaa työstettäisiin käsikirjoitukseksi Liisan ohjauksessa. Olin tässä vaiheessa kurssia hiukan muita pidemmällä tulevan esityksen aikataulusta johtuen, ja teoksen käsikirjoituksen runko oli pääosin valmiina. Liisa Penttilän kanssa keskityimme käsikirjoituksen kattavuuteen ja kuvailuun. Opin, että käsikirjoitus on väline, jonka avulla saan kaikki työryhmän jäsenet helposti samalle sivulle. Siitä tulee käydä ilmi, missä kohtaus tapahtuu, itse kohtauksen sisältö ja mitä tapahtuu kohtauksen jälkeen. Työryhmän ei tarvitse yrittää lukea ajatuksia, kun kaikki vaiheet ovat käsikirjoituksessa. Samalla tulee huomioitua asiakkaiden eli katsojien kulkeminen läpi teoksen eli osallistumisen koreografia. Opin myös, että jokaisen kohtauksen tulee sisältää draamankaari, jotta katsojan mielenkiinto säilyy.

Kouluttajana kolmannella lähijaksolla, 1. - 2.12.2011, toimi Niina Susan Vahtola. Hän piti koreografiatyöpajat ja kohtausdemot. Mukana kolmannella lähijaksolla piti olla kohtaus käsikirjoituksesta, jota työstettäisiin konkreettiseksi liikkeeksi Niinan opastuksella. Minun kohdallani keskityimme ensimmäisen kohtauksen liikkeellistämiseen. Kohtauksen hahmoja olivat ihmisen poika, maahisen tytär sekä metsänneidot. Minulla oli visio kohtauksen alusta, metsänneitojen liikekielistä ja joitain näyttämöllisiä kuvia hahmojen tilallisesta suhteesta toisiinsa. Niistä lähdimme liikkeelle ja loimme lisää lihaa kohtaukseen kokeilun kautta. Käy-

tännössä teimme silloin kokonaisuudessaan metsänneitojen kohtauksen valmiiksi.

4.2 Työryhmä

Tanssijoita teoksessa oli yhteensä 26: Jutaringin Junioreista kahdeksan henkeä, Jutarinki-ryhmästä kuusi henkeä ja Lapin Urheiluopistosta 12 henkeä. Nuorimmat tanssijat olivat iältään 12-vuotiaita kansantanssin harrastajia ja vanhimmat tanssijat olivat 17-19-vuotiaita ammattiin opiskelevia Lapin Urheiluopistosta.

Kohtausten koreografioihin luonnollisesti vaikutti työryhmä, sen ikä ja tanssilliset taidot. Tanssialan perustutkintoa opiskelevien kanssa koreografiat tehtiin hyvin lyhyessä ajassa ja paikan päällä Luostolla. Harrastajien kanssa koreografiat tehtiin paria kuukautta ennen esityksiä omien harjoitusten sisässä niin, että ainoa uutena tuleva asia Luostolle päästessä oli vain esiintymistila.

Lapin Urheiluopiston opiskelijoilla oli kaksoisroolitus: he olivat teoksen alussa metsänneitoja ja teoksen lopussa kyläläisiä. Metsänneitojen nykytanssimaisen liikekielen tanssijat tuottivat itse minun ohjauksessani. Kyläläisten kohtaus taas oli sisällöltään kansantanssipohjainen ja puhtaasti minun koreografioimani. Ammattiin opiskelevien kanssa kohtaukset rakentuivat helposti ja nopeasti, koska heillä on kyky omaksua ja tuottaa uutta materiaalia koulutuksensa puolesta.

4.3 Puvustus

Teoksessa käytetty vaatetus muodostui olemassa olevista elementeistä, koska erillisen puvustuksen koostamiseen ei ollut varaa. Vaatetuksen värit määräytyivät valon mukaan. Pimeässä luonnossa, jossa on käytettävissä vain luonnonvalo, eivät tummat värit näy. Pelkkä valkoinen taas on vaarassa sulautua lumiseen taustaan.

Keskustelin Jutaringin tanssijoiden kanssa, miltä heistä tuntuisi lapinpuvun käyttö esityksessä, koska tarina sijoittuu pohjoiseen. Yhdessä tulimme siihen tulokseen, että se ei ole teoksen kannalta tarpeellista. Lapinpuvun käyttö turismissa on edelleen arka aihe Lapissa. Emme halunneet aiheuttaa turhaa mielipahaa käyttämällä lapinpukua matkailun yhteydessä, vaikka osalla tanssijoista olisi ollut oikeus käyttää pukua saamelaisuutensa vuoksi. Saisimme paikallisuuden välittymään muutenkin kuin käyttämällä lapinpukua kokonaisuutena. Kyläläisten vaatuksesta löytyikin lappilaisuuteen viittaavia elementtejä, kuten jalassa nutukkaat tai nahkasaapikkaat, päässä poronkoparalakki tai harteillaan lapinhuivi. Vaatteiden värityksestä löytyivät lapin värit: sininen, punainen, valkoinen ja keltainen. Esimerkiksi pojan äidillä oli sininen lapinpuvun mekko-osa, jonka päällä oli punainen ”jakku”, jalassa nutukkaat ja päässä poronkoparalakki.

Myös metsänneitojen vaatetus rakennettiin olemassa olevia osia hyväksi käyttäen. Lapin Urheiluopistolla oli ennestään olemassa luonnonvalkoiset puvut, joihin kiinnitettiin värikkäistä kankaista kappaleita. Halusin metsänneidoista eteeriset ja hiukan sadunomaiset olennot. Kevyesti tuulen mukana liikkuvat kangaspalaset tukivat tuota ”yliluonnollisuuden” tunnetta.

Maahiset olivat ainoat, joille tehtiin erikseen yksi puvustuksen osa, nimittäin hatut. Jutaringin varastossa oli ylimääräistä fleeecekangasta, josta teetettiin päähineet. Tämä oli kelpo ratkaisu sen vuoksi, että nyt menninkäiset saivat yhden yhtenäistävän elementin puvustukseensa. Näin taattiin yhtenäinen linja maahisten kesken.

4.4 Musiikki ja äänentoisto

Teoksessa käytetty musiikki oli yhtä poikkeusta lukuun ottamatta valmista musiikkia. Maahisten kohtaukseen ei löytynyt sopivaa kappaletta kohtauksen draaman kaaren vuoksi, ja siksi muusikko ja musiikinopettaja Jukka Hannula sävelsi sopivan kappaleen siihen.

Äänentoisto alueelle oli haasteellista vähäisten virtalähteiden vuoksi, ja pysyimme toistamaan musiikin kahdesta aktiivikaapista vain osaan esiintymispaikoista. Yhdessä esiintymispaikassa äänentoistona toimi putkimankka, jonka virtalähde oli kuiva-akku.

4.5 Tila ja valaistus

Esiintymispaikkana toimi Hotelli Luostotunturin takana sijaitseva Ahvenlampi. Lammen ympärillä on ylläpidetty kävelyreitti valaistuksineen. Ulkoilmateosta tehdessä on hyvin konkreettisesti luonnon armoilla. Alun perin tarkoituksena oli käyttää hyväksi itse lampea esiintymispaikkana, mutta tästä ajatuksesta luovuttiin huonojen säiden vuoksi. Alkutila ei ollut riittävän kylmä, jotta lampi olisi saanut kestävän jääpeitteen ylleen. Jään täytyy olla riittävän paksua, jotta se kestäisi ihmisten kävelyä ja tanssimista. Turvallisuuden vuoksi päätimme pelata varman päälle ja jättää lammenpinnan käyttämättä esiintymistilana.

Keskeinen lähtökohta tilan käytössä oli luonnon säilyminen vahingoittamattomana. Pyrin tekemään teoksesta sellaisen, ettei se vahingoittaisi paikkaa. Käytännössä paikka saneli siis tapahtumien kulkua hyvin paljon: paikka oli ensin ja teos istutettiin siihen. Mielestäni onnistuimme ympäristön huomioimisessa paremmin kuin hyvin.

Valaistuksessa vähäisten virtalähteiden vuoksi sähkökäyttöiset valot eivät tulleet kysymykseen. Niiden voimakkuus olisi myös saattanut vaikuttaa tunnelmaan epäsuotuisasti. Valaistuksena teoksessa käytettiin isoja ja pieniä roihuja noin 200 kappaletta, nuotioita ja myrskylyhtyjä. Osa roihuista nostettiin pölkkyjen päälle korkeammalle ja niiden valo suunnattiin peltisillä kurkkupurkeilla eteenpäin. Tulien käyttöön valaistuksessa liittyy sekä hyviä että huonoja puolia. Pimeä metsä vaatii melkoisen määrän luonnonvaloa, jotta tanssijat ja liike näkyvät. Toisaalta luonnontulessa on jotain todella vangitsevaa, ja sen käyttö ai-noana valonlähteenä pimeässä, talvisessa metsässä luo melkein maagisen tunnelman.

5 TARINA METSÄNVÄESTÄ

Teoksen muoto oli tiettyyn pisteeseen asti ennalta määritelty. Tarina alkaisi oppaan välityksellä, ja tämä hahmo johdattaisi katsojat läpi metsäpolun. Polun varrella tulisi pysähdyksiä, jolloin tapahtuisivat tanssikohtaukset. Muoto oli siis minulle ulkoa käsin annettu, ja sisällön tuottoonkin olin saanut selkeitä raameja. Mielestäni voidaan sanoa, että tein siis tilaustyön. Olin yllättynyt siitä, miten kaikista ennalta annetuista määreistä huolimatta koin työn teon vapaaksi. Mielikuvitukseni etsi ja löysi useita eri reittejä, vaihtoehtoja ja ratkaisuja. Ehkäpä kohdallani voidaan todeta, että rajat jopa helpottivat työn tekoa.

Katsojat ostavat liput Hotelli Luostotunturin edestä lipunmyyjältä, joka ohjaa heidät hotellin taakse. Siellä heitä on vastassa hahmo myrskylyhty kädessään: opas, joka virittää heidät kuulemaan ja näkemään teosta. Hän alustaa pian metsässä nähtävän tarinan. Valitsin oppaaksi tässä päivässä elävän hahmon, joka kertoo katsojille isoisältään kuulemansa tarinan. Kun ensimmäinen kohtaaminen alkaa, katsojat seuraavat jotain, mikä tapahtui menneisyydessä.

5.1 Metsänneidot

Ensimmäinen kohtaaminen sai inspiraationsa vanhasta uskomuksesta, johon törmäsin taustatyötä tehdessäni. Suomalaisen muinaisuskon mukaan mies ei saanut nähdä naista ennen metsälle lähtöä, koska sen uskottiin tuovan huonoa metsäonnea. Metsänneidot ovat metsässä eläviä olentoja, jotka saattavat viekoitella miehen surmataksensa tämän. Miehen liha on heikko kieltäytymyksestä johtuen ja helppo saalis eteeriselle naishahmolle. Metsänneito on kaunis ja utuinen ilmestys, mutta kun hän kääntyy, näkyy hänen ruma puunkaarnaa kasvava selkensä. Tuo löytämäni kuvaus metsänneidoista loi minulle selkeän vision viekoittelevasta, mutta samalla pahaenteisesta liikekielestä. Rakensimme Niina Susan Vahtolan kanssa kohtauksen paria päivää ennen esityksiä Luostolla. Tanssijat saivat itse luoda liikettä, ja minä ohjasin, kunnes näkemäni muistutti sitä, mitä olin aiemmin sieluni silmin kuvitellut. Musiikkina tässä kohtauksessa on kaksi kappaletta, molemmat jokseenkin pahaenteisiä ja painostavia.

Kohtauksen aikana tapaamme teoksen kaksi päähenkilöä: maahisen tyttären ja ihmisen pojan. Ihmisen poika joutuu metsänneitojen lumouksen alle ja on joutua surmatuksi. Maahisen tytär huomaa tilanteen ja pelastaa pojan neitojen kynsisistä. Poika jatkaa matkaansa, ja katsojat jatkavat matkaansa polulla oppaan johdolla.

Tätä kohtausta oli todella mielenkiintoista tehdä. Pääsin kokeilemaan itselleni uusia asioita innokkaiden tanssinopiskelijoiden kanssa. Metsänneitojen liikekielistä tuli nykytanssimaista. He muovasivat tekemistään ohjeideni mukaisesti. Oli hienoa nähdä, miten tasojen ja dynamiikkojen vaihtelu vaikutti liikkeeseen. Metsänneitojen liike oli vuorotellen pehmeää ja terävää, nopeaa ja hidasta. Paenteisuus löytyi pidättyneestä yläkehosta ja eteenpäin nojaavasta energiasta. Tarkkoja musiikillisia iskuja tanssin sisällä oli vain pari. En määrittänyt laskuja tai tarkkoja kestoja liikkeille. Tanssijat aistivat toisistaan, milloin tapahtui mitään. Tällä tavoin tanssijoiden oli pysyttävä hereillä ja läsnä hetkessä. Haasteeksi nousi, että he saivat pidettyä tanssin ”tiukkana” eli että asiat tapahtuivat sellaisella tempolla kuin halusin ilman, että siirtymät alkoivat venyä tasamittaisiksi.

5.2 Rakkaus

Toisessa kohtauksessa maahisen tytär ja ihmisen poika tapaavat toisensa. Alun pelästymisen ja ihmettelyn jälkeen pari rakastuu toisiinsa. Olen romanttisten elokuvien suurkuluttaja enkä voinut vastustaa kiusausta tehdä teoksen tarinasta rakkaustarinaa. Kohtauksen liikekieli on hyvin pelkistettyä, eikä musiikkia ole. Tutkin siinä, kuinka kaksi hahmoa ovat suhteessa tilaan ja toisiinsa. Jännite luodaan välimatkoilla ja orientaatioilla. Varovasti hahmot pääsevät kontaktiin, ja kävely muuttuu huomaamatta pieneksi tanssiksi. Kohtauksen lopuksi katsojat seuraavat, kuinka hahmot katoavat yhdessä metsän siimekseen käsi kädessä.

Koin kohtauksen tekemisen ensimmäisellä kerralla hiukan haastavaksi, koska ihmisen poikaa esitti Jutaringin edustusryhmän naispuolinen tanssija. Molemmat tanssijat olivat siis nuoria naisia, ja tarinassa kohtaus tapahtui miehen ja

naisen välillä. Tässä kohtaa koin opettajana eettisen ja moraalisen dilemman. Mielestäni en voinut laittaa naisia tekemään samoja asioita kuin olisin laittanut naisen ja miehen. En halunnut, että kohtaaminen olisi esittäjille kiusallinen. Sen vuoksi yritin löytää tavan rakentaa kohtauksen oppilaideni tunteita kunnioittavasti. Koetin tuoda miehen ja naisen välisen jännitteen esiin fyysisen kontaktin sijaan hahmojen tilallisella asemoinnilla ja sen vaihtelulla.

5.3 Maahiset

Suomalaista muinaisuskoa tutkiessani luin maahisten ja ihmisten välisistä kohtaamisista. Ne jaksoivat kiehtoa minua kerrasta toiseen. Kuvittelin mielessäni maahisten liikekielen sopivan erityisesti teini-ikäiselle tanssiryhmälle. Se voisi olla matalaa ja rouheaa ilman loppuun asti ojennettuja kehoja. Tarinan rungoksi valitsin tarinan ihmisestä maahisten luona. Jos hän siellä ollessaan nautti ruokaa, ei hän enää päässyt pois (Enges 1991, 68).

Katsojat kulkevat oppaan johdolla pitkospuita pitkin jäälle. He näkevät ja kuulevat valoa, ääntä ja liikettä. He seisahtuvat katselemaan maahisten menoja. Maahisen tytär saapuu ihmisen pojan kanssa. Koko kansa hiljenee hetkeksi ja kiinnittää huomionsa tulijoihin. Poikaa tutkitaan, haistellaan ja hiukan pyöritellään. Maahiset tarjoavat pojalle syötävää. Poika katsoo maahisen tyttäreen, joka pudistaa kieltämisen merkiksi päätään. Poika ei syö. Nähdään tanssi, jossa maahiset isojen puisten kauhojen kanssa jahtaavat ja painostavat poikaa syömään.

Ennen kuin aloitin tanssien tekemisen, kysyin neuvoa Piia Semeriltä. Hän toimii tanssinopettajana Lapin Urheiluopistossa ja on ollut monessa mukana. Semeri neuvoi ottamaan huomioon, että tansseja tulitaisiin esittämään ulkona lumessa talvivaatteet päällä. Esiintymispaikoilla saattaa olla lumen lisäksi myös kantoja ja oksia. Sellaisella tanssialustalla on vaikea tehdä kovin tarkkaan artikuloitua liikettä. Tässä kohtauksessa on musiikkina Jukka Hannulan säveltämä kappale. Tanssi oli helppo koreografoida siihen selkeiden osien vuoksi. Valitsin jenkän tanssinlajiksi, koska mielestäni se oli sopiva laadultaan maahisille. Kohtaukses-

sa nähdään maahisilla isot, puolen metrin mittaiset puiset kauhat, jotka löysin sattumalta Jutaringin pukuvarastosta. Ne elävöittävät tanssia mukavasti, ja käytin niitä rytmittäjinä, liikkeen laajentajina ja uhkailun välineinä. Tanssijat pääsivät työskentelemään välineen kanssa ja käyttämään niitä osana tanssia.

5.4 Kotiinpaluu

Viimeisessä kohtauksessa katsojat pääsevät seuraamaan pojan saapumista kotikyläänsä kauniin maahisen tyttären kanssa. Kylänväki on kokoontunut nuotion ympärille tiiviiseen piiriin laulamaan ja toivomaan pojan turvallista kotiinpaluuta metsäreissulta. Äiti on onnellinen pojan paluusta ja uudesta onnea tuovasta miniästä. Tanssikohtauksessa koko kylänväki tulee ihmettelemään ja iloitsemaan uudesta jäsenestä. Kohtauksen lopuksi äiti asettaa huivin miniän harteille osoittaakseen, että tytär kuuluu nyt heidän perheeseen. He kaikki kerääntyvät tulen ympärille. Puheensorina kylässä jatkuu, ja katsojat jatkavat matkaansa.

Kyläläisten liikekieli on kansantanssia. Valitsin tanssilajiksi polskan sen menevän luonteensa vuoksi, ja askelluksista nähdään etuaskel, askelvaihtoaskel ja ruotsalaispolska. Käytin myös hyväkseni vanhaa suomalaista hääperinnettä, jossa morsianta ja sulhasta tanssitetaan yhdessä ja erikseen. Halusin kohtauksesta iloisen ja riemukkaan, koska siihen päättyy ihmisen pojan seikkailu metsässä. Hän on turvallisesti taas kotona. Tanssin jälkeen elämä kylässä jatkuu ja katsojat jatkavat matkaansa oppaan johdolla kohti viimeistä etappia, kotaa.

Tanssin aloittaa pojan äiti, joka suo siunauksensa parille. Hän kertoo ilosanoman kyläläisille, jotka liittyvät juhlintaan. Käytetyin kuvio tanssin aikana on piiri. Se ympäröi pariskuntaa ja molempia erikseen. Ketju oli toinen luonnolliselta tuntuva valinta. Tanssin aikana kuljetaan paljon yhdessä ja ollaan fyysisesti kontaktissa käsien ja katseiden kautta.

5.5 Kota

Juuri ennen kodalle tuloa katsojille kerrotaan miten pääpari selvisi maahisten maailmasta takaisin. Uskomuksen mukaan, jos ihminen heittää rautaesineen maahisen omaisuuden yli, hän saa sen itselleen. (Enges 1991, 96-100). Maahisten kohtauksen lopussa poika heittää teräsesineen maahisen tyttären ylitse ja siten lunastaa tämän itselleen. Halusin, että vasta lopussa katsojille paljastuu pääparin pelastumisen syy. Olen käynyt sisäistä taistelua itseni kanssa siitä, onko tämä viimeinen paljastus tarpeellinen. Katsojahan saa itse tulkita näkemäänsä niin kuin tahtoo. Päätin kuitenkin säilyttää sen, koska alun perin se oli minulle niin uusi ja yllättävä tieto, että halusin katsojienkin tietävän sen.

Kodassa katsojille tarjotaan kuumaa glögiä ja piparia. Tarjoilun nautittuaan he kävelevät takaisin lähtöpisteeseen omaan tahtiin. Tarina metsänväestä on kokonaiskestoltaan noin 35-40 minuuttia. Aiempi kokemus on opettanut, että tuossa ajassa ihmiset eivät vielä ehdi paleltua, mutta aikaa on kuitenkin tarpeeksi rauhoittumiseen. Emme ole missään vaiheessa sanoneet katsojille, että polulla tulisi olla hiljaa. Siitä huolimatta viimeistään ensimmäisen kohtauksen alettua puheensorina hiljenee ja matka jatkuu läpi polun hiljaisuuden vallitessa.

6 TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Toimeksiantoni oli siis luoda Jutarinki ry:n tanssinharrastajille ja Lapin Urheilupuiston tanssialan perustutkinnon opiskelijoille ulkoilmateos, jonka juuret löytyvät paikallisuudesta. Teokselle oli valmiina paikka, ajankohta ja luontopolun kaltainen muoto. Toiveena oli myös, että teoksesta muodostuisi perinne, eli sitä voitaisiin toistaa vuodesta toiseen ja kehittää edelleen.

Riina Lindbergin pyyntö toistettavuudesta saavutettiin. Tarina metsänväestä on helposti toistettavissa ja myös eteenpäin kehitettävissä. Taloudellisesta näkökulmasta käsin saman teoksen toistaminen on järkevää. Täten poistuu rahallinen paine toteuttaa joka vuosi uusi puvustus tai lavastus. Näin käytettävissä olevat resurssit saadaan ohjattua itse toimintaan ja teoksen jatkokehittelyyn.

On myös ilo todeta, että lapissa joulunaikaan on mahdollista tehdä ulkoilmateos ilman tonttuja ja joulupukkia. Mielestäni tällä teoksella on enemmän annettavaa sisällöllisesti, koska sen juuret ovat meidän suomalaisten omasta kulttuuriperimästä. Toivottavaa on, että alueen matkailu heräisi siihen, mitä heidän takapihallaan tapahtuu, ja ymmärtäisivät tarttua tähän suomalaiseen matkailutuotteeseen.

Yhteistyö Lapin Urheilupuiston tanssialan perustutkinnon opiskelijoiden kanssa oli teoksen kannalta hedelmällistä, koska se mahdollisti enemmän liikkeellistä syvyyttä. Tanssialan opiskelijat pystyvät lyhyessä ajassa tuottamaan tavalliseen harrastajaan verrattuna monipuolista liikettä sekä muistamaan laajan määrän liikkeitä. Työskentely heidän kanssaan on koreografian näkökulmasta vaivatonta, koska heidän kanssaan pystyy työskentelemään yrityksen ja erehdyksen kautta. Harrastajien kanssa näin toimiessa voi lopputuloksena olla paljon hämmennystä ja mahdollisesti ahdistustakin.

Harrastajat kypsyvät hitaasti uusiin tansseihin sisälle. Tarkoitan tällä ilmaisun syvyyttä, laatujen esille tuomista ja askelten varmuutta. Sen vuoksi teoksen jatkojalostaminen on palkitsevaa ja järkevää. Harrastajat pääsevät uudestaan saman tanssin pariin ja syventämään tekemistään, melkein huomaamattaan.

Taitojen ja rohkeuden karttuessa tanssijoille on mahdollista edetä toisiin rooleihin ja tansseihin. Oiva esimerkki vuodesta toiseen toteutettavasta ulkoilmateoksesta on Lilja Kinnunen-Riipisen jo vuodesta 1986 toteuttama Joulunfantasia Rovaniemen seudulla (Riipinen-Kinnunen 2011, 10-11).

Väitän, että osallistuminen tähän ulkoilmateokseen tanssijana sekä tekijänä luo vahvan kokemuksen paikasta, ja sitä kautta se tulee osaksi omaa kokemusmaailmaa ja identiteettiä. Tämän teoksen kautta tuon tekijöille tarkasteltavaksi suomalaisen muinaisuskon ja yhteyden menneisyyteen. Tarina metsänväestä antaa mahdollisuuden oman kulttuurisen identiteetin rakentumiseen ja vahvistumiseen. Itselleni mieleenpainuva kokemus vastaavasta teoksesta ulkona on Pyhän Aittakurusta. Muistan, kuinka pieneksi tunsin itseni, kun kävelin esityksen jälkeen pitkospuita pitkin kohti majoitusta. Taivas oli tähtiä täynnä ja kurun seinät nousivat jyrkkinä vieressä. Ympärillä oli aivan hiljaista. Muistan miettineeni, kuinka onnekas olenkaan saadessani olla juuri siinä, tähtitaivaan alla luonnon helmassa.

7 POHDINTA

Tarina metsänväestä esitettiin ensimmäisen kerran vuonna 2011. Tänä vuonna Tarina metsänväestä toteutetaan jo kolmannen kerran. Syy, miksi minä olen edelleen mukana yhtenä tekijöistä, vaikka työpaikka ja asuinpaikkakunta ovat vaihtuneet, on muuttunut ensimmäisestä kerrasta paljon. Loin teoksen tilaustyönä ja otin sen vastaan mieleisenä haasteena. Tällä hetkellä motivaationi kumpuaa siitä, että nykyisen työpaikkani oppilaat osallistuvat tänä vuonna teokseen. Haluan, että heillä on mahdollisuus kokea se kaikki, mitä tällä teoksella ja esiintymispaikalla on tarjottavana.

Vuonna 2012 säät olivat suotuisimmat kuin ensimmäisenä vuonna, eli oli tarpeeksi pakkasta ja lunta, jotta lampi ehti jäätyä kunnolla. Saimme lammen pinnan yhdeksi esityspaikoista, ja se muutti polun kulkua muutenkin. Sain polun kulkemaan ylläpidetyn ja valaistun kävelytien sijasta metsään, jolloin teos nousi tunnelmaltaan sata prosenttia. Tämä toi mukanaan myös uudet haasteet: roihujen määrä piti kaksinkertaistaa, jotta niitä riitti sekä polulle että esiintymispaikoille. Myös kulkeminen polulla vaati katsojalta hyvät jalat. Lastenvaunujen kanssa, rullatuolilla ja keppien kanssa kulku ei enää onnistunut polkua pitkin.

Tein pieniä lisäyksiä sinne tänne teoksen sisälle. Esimerkiksi metsänneitojen kohtaukseen lisättiin kuuluva hengitys, joka osaltaan muutti heidän kohtauksensa intensiteettiä. Rakkauskohtaukseen lisäsin musiikin ja koreografioin siihen tanssin. Alkuperäisessä käsikirjoituksessa olleet sillan haltijat pääsivät myös toteutukseen jään kantaessa. Valitsin heille musiikin ja ohjasin kohtauksen. Tanssijat saivat melko vapaasti toteuttaa itseään annettujen raamien sisässä. Tehostimme roihujen valoa tilaamalla niille pellistä taivutetut "rampit". Siten saimme roihujen valon suuntautumaan kokonaan eteenpäin.

Nyt kolmantena kertana tarinaan on suunnitteilla uusia hahmoja: pieniä kiusanhenkä, jotka seuraavat polulla kulkevia katsojia. Heillä ei ole omaa kohtautaan, vaan he ovat liikkuva osa. Kiusanhenget ovat 8 - 10-vuotiaita tanssiharrastajia, ja minulle on tärkeää, että voin saada heidän nopeasti lämmittelemään, mikäli sattuisi olemaan kova pakkanen. Uskon myös, että roolitus on heille mie-

leinen. Puvustuksessa tapahtuu pieniä lisäyksiä, esimerkiksi metsänneidot saavat uudet päähineet.

Tarina metsänväestä tehtiin kulttuurituotteena matkailun käyttöön, mutta se ei valitettavasti ole saavuttanut kohderyhmäänsä toivotulla tavalla. Yleisöä on ollut esityksissä vaatimattomasti, ja hekin ovat olleet pääasiassa paikallisia asukkaita. Tulevaisuudessa järjestävän seuran kannattaisi panostaa markkinointiin ja yhteistyökumppaneiden hankintaan, jotta yleisötavoite saavutettaisiin. Matkailu on alueella hyvin vahva varsinkin tuona ajankohtana, joka on vilkkainta talvisesonkiaikaa. Haasteeksi onkin noussut vierailijoiden tiukkaan aikataulutettu ohjelma. Mielestäni pitäisi panostaa markkinointiin omatoimimatkaileijoiden osalta tai saada myydyksi Tarinaa metsäväestä osaksi valmismatkoja järjestävien yritysten tuotteita. Konkreettinen toimenpide yhteistyön virittelemiseksi paikallisten matkailualan yritysten kanssa voisi olla esimerkiksi kutsua yritysten edustajat ilmaiseksi katsomaan esitystä.

Joka vuosi olen oppinut uutta. Ensimmäisen vuoden antina olivat oman kulttuuriperimän laajuus ja monipuolisuus. Opin käsikirjoituksen olevan mainio työväline ison työryhmän saattamiseksi samalle sivulle. Myös draamankaaren toteutuminen jokaisessa kohtauksessa koko teoksen jännityksen ylläpitäjänä oli uusi oppi. Stressin määrä oli yllätys, ja myös ne tunteet, jotka tulivat ristipaineen alla. Toisella kerralla hämmästyin tanssinopettajana esimerkiksi maahisten tanssin kehittymisestä. Tanssijat olivat löytäneet upeita uusia tasoja ja laatuja tanssista. He olivat kypsyneet, ja tanssi kypsyi heidän mukanaan. Käsikirjoittajana yllätyin siitä, miten pienet asiat veivät koko teosta eteenpäin. Uusi reitti, uudet hahmot ja musiikit toivat oman tärkeän lisänsä teoksen kokonaisuuteen. Mielenkiinnolla jään odottamaan tämän vuoden antia ja oppia.

8 LÄHTEET

Alakangas, U & Sillanpää, P (toim.) 2011, *LoCaali 2.0: ajatuksia paikallislehtien tulevaisuudesta* . Oulun seudun ammattikorkeakoulu, Oulu.

Aro, L. 1999. Identiteetti ja perinne. Teoksessa B. Lönnqvist, E. Kiuru ja E. Uusitalo (toim.) Kulttuurin muuttuvat kasvot, johdatusta etnologiatieteisiin. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuudenseura.

Enges, P. 1991. Pohjoiskalottialueen maahisperinteen motiivisto. Folkloristiikan pro gradu-tutkielma. Turku: Turun Yliopisto.

Haavio, M. 1967. Suomalainen mytologia. Porvoo: WSOY.

Hiltunen, J. 1999. Arktinen aktio, eräissä pohjoisissa taidetapahtumissa vaikuttavat taidekäsitteet yhteisöllisen taidekasvatuksen näkökulmasta. Rovaniemi: Lapin Yliopisto.

Jokela, T. 1995. Ympäristötaiteesta ympäristökasvatukseen. Teoksessa M-H. Mantere (toim.) Maan kuva, Kirjoituksia taiteeseen perustuvasta ympäristökasvatuksesta. Helsinki: Yliopistopaino.

Kaunistmaa, P. 1997. Mitä on kollektiivinen Identiteetti? Teoksessa K. Virtapohja (toim.) Puheenvuoroja identiteetistä, Johdatusta yhteisöllisyyden ymmärtämiseen. Jyväskylä: Atena kustannus.

Kinnunen-Riipinen, L. 2011. Joulun fantasiaa ja arktista draamaa. Rovaniemi: Rovaniemen kylien kehittämissäatiö.

Kärjä, A. 2005. ”Varmuuden vuoksi omana sovituksena”. Kansallisen identiteetin rakentuminen 1950- ja 1960- luvun taitteen suomalaisten elokuvien populaarimusiikillisissa esityksissä. Turku: Suomen etnomusikologisen seuran julkaisuja.

Lehtonen, J. 1997. Kansallinen identiteetti ja yhteisöidentiteetti. Teoksessa K. Virtapohja (toim.) Puheenvuoroja identiteetistä, Johdatusta yhteisöllisyyden ymmärtämiseen. Jyväskylä: Atena kustannus.

Malkki, L. 2012. Kulttuuri, paikka ja muuttoliike. L. Huttunen (toim.) Tampere: Osuuskunta Vastapaino.

Miettunen, S. 2001. ”Väki lähtee pois – vain poromies jää sammuttamaan valot”, Lapin maakuntalehdissä alkuvuonna 2000 käyty muuttotappiokeskustelu lappilaisten alueellisen identiteetin ilmentäjänä. Jyväskylän Yliopisto: Valtio-opin pro gradu- tutkielma, 17.

Ranta, E & Ranta, M. 1996. Haltijoitten mailla, maahisten majoissa. Maan, metsän, veden ja vuoren väki. Porvoo: WSOY.

Simonsuuri, L. 1999. (toim.) Myyttillisiä tarinoita. Jyväskylä: Gummerus.

Virtanen, L. 1988. Suomalainen kansanperinne. Porvoo: WSOY.